

निशान -ए- सिकखी इंटरनेशनल स्कूल खड़ूर साहिब

पाठ्यक्रम हिंदी कक्षा तीसरी (2021 -2022)

पाठ्यपुस्तक निकुंज 3

व्याकरण गरिमा 3

ब्लूप्रिंट

कुल अंक 80

भाग क-- उत्तर पुस्तिका कार्य (प्रश्न उत्तर, शब्दार्थ, एक शब्द उत्तर)

पुस्तक कार्य (मिलान, रिक्त स्थान, बहुविकल्पी प्रश्न उत्तर, सही या गलत, वर्ण विच्छेद ,वाक्य निर्माण)

भाग कलघु -- व्याकरण (लिंग ,वचन ,विलोम शब्द ,अनेक शब्दों के लिए एक शब्द ,भाषा और व्याकरण)

रचना भाग (निबंध ,कहानी भाग)

प्रथम सत्र

PT 1--- पाठ 1 हुआ सवेरा, लिंग बदलो

PT 2---- पाठ 4 सोनाली का पत्र, अनेक शब्दों के लिए एक शब्द

पाठ 2 गुस्से का अंत (कहानी)

पाठ 3 सोने का लालच (चित्र कथा)

पाठ 5 बूंद बूंद बचाओ। (संवाद)

पाठ 6 घमंडी कौन (कहानी)

पाठ 7 ऐसा क्यों होता है (कविता)

व्याकरण भाग

लघु व्याकरण --- लिंग बदलो, वचन बदलो, विलोम शब्द, अनेक शब्दों के लिए एक शब्द, भाषा और व्याकरण

(रचना भाग) कहानी लेखन ---लालच बुरी बला है ,घमंडी बारहसिंगा

पत्र लेखन--- बहन के विवाह की छुट्टी हेतु प्रधानाचार्य को पत्र तथा अपने जन्मदिन पर बुलाते हुए मित्र को पत्र

निबंध लेखन----मेरी मां तथा मेरा विद्यालय

परियोजना कार्य जल चक्र बनाएं

गतिविधियां---1.घड़ी का चित्र बनाते हुए समय के महत्व पर चर्चा करें

2. लालच बुरी बला है एक कहानी अपने मन से बनाएं चित्र के माध्यम से दर्शाए

दूसरा सत्र

PT 3 ---पाठ 9 सुनहरा टापू, लिंग बदलो

PT 4--- पाठ 12 गुब्बारे में चूहा, विलोम शब्द

पाठ 8 खेल दिवस (खेल विवरण)

पाठ 10 नानी की निशानी (कविता)

पाठ 11 सिंचाई करें कौन (नाटक)

पाठ 13 आइसक्रीम और ओवरकोट (वैज्ञानिक कथा)

पाठ 14 अपना देश (कविता)

लघु व्याकरण ---अशुद्ध शब्द एवं वाक्य, लिंग बदलो ,वचन बदलो ,समानार्थी शब्द, विलोम शब्द, संज्ञा तथा सर्वनाम

रचना भाग

पत्र लेखन ---- अपने जन्मदिन पर तोहफे के लिए चाचा जी को धन्यवाद पत्र, स्कूल छोड़ने का प्रमाण पत्र हासिल करने के लिए प्रधानाचार्य को पत्र

कहानी लेखन ----- एकता में बल तथा शेर और चुहिया

निबंध ----मेरा जन्मदिन तथा राष्ट्रीय पक्षी मोर

परियोजना कार्य ----1. स्वच्छ भारत स्वच्छ विद्यालय अभियान के तहत कोई परियोजना कार्य करें ।

गतिविधियां-----1. बचपन की सबसे प्रिय चीज का चित्र बनाकर कुछ पंक्तियां लिखें ।

2. अलगअलग- खेलों के नाम लिखकर चित्र लगाए ।

Syllabus of Maths Session (2021-22)

Class: 3rd

Book : Enjoying mathematics by nobel publication

Blue print of mathematics :

Total marks : 100   written paper : 80   Assessment : 20 (PT : 10, subject
enrichment : 5, Notebook : 5)

Part – 1 Fill ups (10) carry 1 marks each .

Part – 2 sums (10) carry 3 marks each.

Part – 3 Sums (5) carry 4 marks each .

Part – 4 Sums (4) carry 5 marks each.

TERM – 1

PT – 1 ch – 2 (addition and subtraction)

PT – 2 ch – 3 multiplication

Chapter name :

Ch – 1 numbers and numeration

Ch – 2 addition and subtraction

Ch – 3 multiplication

Ch 5 Time

Ch – 8 money

Ch – 9 metric measure – length

Ch – 12 pictorial representation of data

Tables : 2 to 12

Activities :

1. To identify a number as an even number and odd number.
2. measure the length of right palm, width of right palm, length of right ear, width of smile

Project :

Make a abacus by using colourful beads, pompom or any other material.

Term – 2 :

PT – 3 ch – 4 division

PT – 4 ch – 7 fractional number

Chapter name :

Ch – 4 division

Ch 7 fractional number

Ch – 10 metric measure – mass or weight

Ch – 11 metric measure – capacity

Ch – 2 addition and subtraction

Ch – 3 multiplication

Ch – 6 geometrical shapes

Tables : 2 to 15

Activities :

1. To draw the following figures on a dot paper. A) a hut b) a joker c) a flower
2. To observe the number of edges and corners in the shape formed by creases selected after folding a rectangular sheet of paper 5 times and then unfolding it.

Project :

Show different geometrical shapes on chart.

ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਮਾਲਾ ਮਣਕੇ

ਵਿਆਕਰਨ : ਪਰਮਵੀਰ- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨ

ਅੰਕ ਵੰਡ : 80 (ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ - 5 ਅੰਕ)

ਭਾਗ - ਓ : 30 ਅੰਕ

ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ (ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ, ਵਾਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ, ਅਭਿਆਸ-ਕਾਰਜ)

ਭਾਗ -ਅ : 20 ਅੰਕ

ਵਿਆਕਰਨ (ਲਘੂ-ਵਿਆਕਰਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ, ਮੁਹਾਵਰੇ)

ਭਾਗ - ਏ : 25 ਅੰਕ

ਰਚਨਾ ਭਾਗ (ਲੇਖ, ਕਹਾਣੀ, ਅਰਜ਼ੀ)

ਪੀ. ਟੀ. -1: ਪਾਠ-2 ਵੱਡਾ ਕੌਣ?

ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ

ਪੀ. ਟੀ. -2: ਪਾਠ-3 ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ

ਪਾਠ-2 ਭਾਸ਼ਾ (ਵਿਆਕਰਨ)

ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ

ਪਾਠ-1 : ਬਲਿਹਾਰੇ ਕੁਦਰਤ

ਪਾਠ-4 : ਸਫ਼ਾਈ ਮੁਹਿੰਮ

ਪਾਠ-5 ; ਦਾਦੀ ਮਾਂ

ਪਾਠ-6 : ਮੱਕੜੀ ਦੀ ਹਿੰਮਤ

ਪਾਠ-7 : ਭੇਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ (ਕੇਵਲ ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ)

ਪਾਠ-8 : ਵਿਸਾਖੀ

ਵਿਆਕਰਨ-

ਪਾਠ-1 : ਭਾਸ਼ਾ

ਪਾਠ-2 : ਵਿਆਕਰਨ

ਪਾਠ-3 ; ਵਰਨ ਅਤੇ ਵਰਨਮਾਲਾ

ਪਾਠ-4 ; ਲਿਪੀ

ਲਘੂ ਵਿਆਕਰਨ

ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ, ਗਿਣਤੀ (1-30)

ਰਚਨਾ ਭਾਗ : ਲੇਖ- ਮੋਰ, ਡਾਕੀਆ

ਕਹਾਣੀ- ਚਲਾਕ ਲੁੰਬੜੀ

ਪੱਤਰ/ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ

ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਲਈ ਪੱਤਰ।

ਜੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ।

ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ

ਗਤੀਵਿਧੀ 1. ਪਾਠ-1 ਬਲਿਹਾਰੇ ਕੁਦਰਤ: ਕਵਿਤਾ ਗਾਇਨ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ

2. ਪਾਠ-8 ਵਿਸਾਖੀ- ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ: 'ਪਾਣੀ-ਜੀਵਨ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਪੀ. ਟੀ.-3 : ਪਾਠ-9 ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ

ਪਾਠ-5 : ਲਗਾਂ (ਵਿਆਕਰਨ), ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ

ਪੀ. ਟੀ. -4 ; ਪਾਠ-10 ਹੱਸਣਾ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਐ

ਪਾਠ-7 : ਸ਼ਬਦ-ਬੋਧ, ਗਿਣਤੀ (31-60)

ਸਤਰ-ਦੂਜੀ

ਪਾਠ-11 : ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ

ਪਾਠ-12 : ਡਾਇਰੀ ਲਿਖਣਾ

ਪਾਠ-13 : ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ

ਪਾਠ-14 : ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਖੇਡ-ਹੋਲੀ (ਕੇਵਲ ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ)

ਪਾਠ-15 : ਤੋਹਫਾ

ਪਾਠ-16 : ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦਾ ਸਫਰ

ਵਿਆਕਰਨ-

ਪਾਠ-6 ਲਗਾਖਰ ਅਤੇ ਦੁੱਤ ਅੱਖਰ

ਪਾਠ-9 ; ਨਾਂਵ

ਲਘੂ ਵਿਆਕਰਨ : ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਗਿਣਤੀ (31-60)

ਰਚਨਾ ਭਾਗ : ਲੇਖ - ਮੇਰਾ ਅਧਿਆਪਕ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਪੱਤਰ/ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ

ਫੀਸ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ।

ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੇ ਤੋਹਫੇ ਲਈ ਚਾਚਾ ਜੀ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਪੱਤਰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

ਕਹਾਣੀ - ਖ਼ਰਗੋਸ਼ ਅਤੇ ਕੱਛੂਕੰਮਾ

ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ

ਗਤੀਵਿਧੀ 1. ਪਾਠ-9 ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ

2. ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਬੀਬੇ ਬਾਲ ਬਣ

ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ: ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਬਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

Syllabus Std. – 3rd

Session – 2021-2022

ENGLISH

Blueprint:

Total Marks:80

Section – A   Reading   15 Marks

Section – B   Writing   20 Marks

Section – C   Grammar   20 Marks

Section – D   Literature   25 Marks

Periodic Test 1

Coursebook   Ch 1   Puppy in the Well

Grammar   Ch 1   The Sentence

                    Ch 2   Subject and Predicate

Periodic Test 2

Coursebook   Ch 3 Bitter Medicine

Grammar   Ch 5 The Adjective-Kinds of Adjectives

                    Ch 6 The Articles

Half Yearly Term

Coursebook   Ch 2 There is Ice Cream in My Eyes

                    Ch 4 The Dog Loves Cakes

                    Ch 5 Fire in the Hotel

Poems (For Recitation)

1.   The Hungry Hen

2.   What Becomes of Them?

Literature book (For Reading)

Ch 1   The Dinner that Cooked Itself

Ch 2   The Tortoise and the Rope

Ch 3 I Won't Talk to You!

Poems (For recitation)

1. The Little Tortoise
2. Sulk

Grammar Ch 3 The Noun-kinds of Noun

Ch 8 The Pronoun -Kinds of Pronoun

Ch 11 Number of Noun

Ch 12 Gender of Noun

Ch 13 Possessive Pronoun

Ch 14 Comparison of Adjectives

Ch 16 Tenses (Present, Past)

Ch 17 Simple Present Tense, Simple Past Tense

Forms of Verb (any 20)

Comprehension Passage 1 (Grammar Book 1)

Composition 1. Paragraph – “A Picnic”

2. Application: Write an application to the school Principal to grant you a marriage leave.

3. Notice Writing

Activity 1- show any picture to the students and pick different parts of speech and make their list yourself.(April)

Activity 2-based on listening skill (play same audio twice and pick out more words and write them) (in language lab)

Project- on good manners integrated with other subjects.

Final Term

Periodic Test 3

Coursebook Ch 6 Bear Hug

Grammar Ch 4 The Verb

Ch 7 The Adverb

Periodic Test 4

Coursebook Ch 8 The Bell of Atri

Grammar Ch 9 The Preposition

Ch 10 The Conjunction

Final Exams

Coursebook Ch 7 A Shooting Test

Ch 9 The Toy Violin – 1

Ch 10 The Toy Violin – 2

Poems (For Recitation)

1. On the Bridge

2. First and Last

3. My Dog

Literature book (For Reading)

Ch 4 Foolish Fears

Ch 5 The One-eyed Giant

Ch 6 The Dragon Rock

Ch 7 Painting the Fence

Poems (For Recitation)

1. Boats Sail on the River

2. The Picture Book Giant

3. The Old Dragon

Grammar Ch 15 Agreement of the Verb with the Subject

Ch 16 The Tense – Simple Future Tense

Ch 17 Present Continuous Tense, Past Continuous Tense

Ch 18 Negative Sentence

Ch 19 Interrogative Sentence

Ch 20 Questions and Answers

Forms of Verb (any 25)

Comprehension Passage 2,3 (Grammar book)

Compositions:

Story: "The Stag and the Reflexion"

Essay: "My Hobby"

Application: Write an application to the school Principal to grant you half day leave.

Message Writing

Activity 1- dictate some words in the class and write their past form of verb.(October)

Activity 2-Every student have different habbies.They will discuss in the class briefly and check how students do corelate S+ v+ o with each other. (November)

Project- one project based on grammar .

Ch – 9

fun with paint

Practical : Ch – 6 introduction to scratch , ch – 7 simple movement of sprite

Syllabus of Environmental Studies

Class- 3rd

Blue print:

Total Marks:- 80

T/ F- 8   M.C.Q- 8   Matching- 6   Fill ups – 8

Very short questions- 20   Short questions- 12

Long questions- 10   Diagram- 8 marks

1st Term

P. T 1- Ch-1 Our Family

P. T -2- Ch-3 Our Helpers

Ch- 2. Show That You Care

Ch- 3. Our Helpers

Ch-4 Knowing your Body

Ch-5 My Sense Organs

Ch-6 The world of Animals

Ch-8 Tiny, yet Powerful

Ch- 9 The World of Plants

Ch-10 Lovely leaves

Diagrams:- i. Five sense organs

ii. Parts of a plant

Project and activities:- Ch- 7 The world of Birds

- Paste the pictures of different kinds of birds in your notebook/scrapbook and name them.
- Role playing activity on the people who help us.
- Class activity in the class to show the work of sense organs in our body like smelling, tasting, feeling etc.

II Term

P. T- 3 Ch- 11 – It's All Water

P. T- 4 Ch-14 What's Cooking

Ch- 12 – We Can't Do Without Water

Ch- 13 - Who Gives Us Food?

Ch-15- Respect your body

Ch- 16- Know Your Body

Ch- 18 – Getting Around

Ch- 19- Being In Touch

Diagrams:- i. Underground water table

ii. Three states of water

iii. Three means of personal communication.

Project and activities- Ch- 17 – Fun Indoors and Outdoors

- Paste pictures of indoor and outdoor games in your notebook.
- Group discussion on the topic of means of transport.
- Poster making on Save Water.

Nishan e Sikhi International School

Syllabus

Class 3rd

Subject G.K

Term 1

Page Number 6 to 31

TERM 2

Page Number 32 to 62